

Wat is een kerk

In deze zomerse weken merk ik dat ik geregeld terugdenk aan vorig jaar zomer: aan het 100-jarig jubileum van de Nieuwe Badkapel, dat toen uitgebreid gevierd is en niet alleen in die zomerperiode.... Het *hele* jaar stond in het teken van het eeuwfeest. Op verschillende manieren is deze mijlpaal gemarkeerd! Met een bezoek aan onze 'zusterkerk' in Alphen aan de Rijn (een *look-a-like* van de Nieuwe Badkapel), een theemiddag gewijd aan 100 jaar Badkapel, een tentoonstelling in Muzee, een pannenkoekenpicknick in het Westbroekpark, een jubileumglossy; te veel om op te noemen, met als afsluiting de feestelijke jubileumdienst op 3 juli 2016.

Bij deze festiviteiten is het niet gebleven. Verschillende activiteiten zijn uit dit jubileumjaar voortgekomen. Zo is er ook dit seizoen een bezoek gebracht aan een kerk – ditmaal de Catharijnekerk in Brielle – heeft er een paar weken geleden op een stralende dag wederom een pannenkoekenpicknick plaatsgevonden in het Westbroekpark en is er een symposium georganiseerd over 'geloof en politiek' (verslag staat elders), ter ere van het 101-jarig bestaan van de kerk. Wie weet wat weer uit dit alles voortvloeit.

Al die activiteiten zeggen iets over de gemeente en over de Nieuwe Badkapel, onze kerk. Een plek waar wordt gevierd, gezongen en gebeden; een plek waar bemoediging, troost en inspiratie wordt gevonden; een plek van ontmoeting met de ander, een goed gesprek; een plek om stilte te zoeken en God te ontmoeten.... Dit is soms nog moeilijk uit te leggen aan mensen voor wie de kerk op afstand staat; want hoe kun je de gevoelswaarde van zo'n gebouw en van alles wat er vanuit de gemeente die daar 'woont' gebeurt in woorden vatten? Misschien moet je dit ook niet altijd in woorden willen uitleggen, maar moet je mensen gewoon eens meenemen, naar de kerk en dat hoeft niet persé een dienst te zijn....

Tijdens de voorbereiding van een opening voor de bezoggroep 75+ stuitte ik enige tijd geleden op het volgende verhaal – met de treffende titel 'Wat is een kerk?'. Misschien zegt dit verhaal wel alles....

U kent ze wel, die meisjes van 5. Twee pittige staartjes die eigenwijs de wereld in priemen, stoere laarsjes onder een knalroze jas met een mondje dat niet stil staat en vooral vragen stelt...

Op weg naar de dierenwinkel trekt ze aan mijn mouw en wijst naar de hoge toren en ramen van de gotische kathedraal, de trots van onze stad. 'Wat is dat voor een winkel', vraagt ze. 'Dat is geen winkel, dat is een kerk.' 'Wat is een kerk?' Ik aarzel. Wat zal ik haar antwoorden? Als ik zeg: de kerk is het huis van God, of daar woont God, zal ze zeker vragen: 'Wie is dat, God?' Maar als ik zeg: de kerk is een gebouw waar mensen komen om te bidden, dan zal ze vragen: 'wat is bidden?' Als ik dan zeg: bidden is praten met God, dan zal ze mij

ook vragen: 'Wie is God?'

Daarom overweeg ik iets anders te zeggen. Iets in de trant van: daar komen mensen om te zingen en om naar de preek te luisteren. Maar dan zal ze vragen wat een preek is en moet ik het hebben over het woord van God en dan zal ze toch ook vragen: 'Wie is God?'

Hoe leg je dat uit aan een meisje van 5, van wie de ouders geloof en kerk al lang de rug hebben toegekeerd. Ik pak haar hand en duw tegen de zware deur die op een kier staat. We lopen zwijgend naar binnen, schuiven een van de banken in. Ze kijkt met grote ogen om zich heen. Stil zitten we daar. Na een tijdje neem ik haar weer bij de hand en samen lopen we naar buiten. Bij de deur vraagt ze zachtjes: 'Wie woont daar?' 'Daar woont God', is mijn antwoord. 'Dat dacht ik al', zegt ze...

(Alice Gideonse - vrij naar 'Dit hier is een kerk' van Huub Oosterhuis)

Een gezegende zomer gewenst!
Ds. Charlotte van der Leest

'Niet zielig in een hoekje'

Badkapel 101: Symposium over Geloof & Politiek

'De kerk doet niet aan politiek, de kerk is politiek.'

Het is een van die uitspraken die blijven hangen na het symposium over geloof & politiek ter gelegenheid van het 101-jarig bestaan van de Nieuwe Badkapel. Net als de stelling dat 'op het brede, gelijke maatschappelijke speelveld kerk, geloof en christendom voluit mee moeten doen'. Op zaterdagmiddag 10 juni organiseerde de Nieuwe Badkapel - een jaar na het honderdjarig bestaan - een symposium over geloof en politiek. Hoe is de verhouding tussen die twee? Hoe krijgt het vorm? Bestaat er zoiets als christelijke politiek?

Politiek vanaf de kansel - kan dat? Heb je christelijke partijen nodig? Inleiders waren ds. *Karin van den Broeke*, preses van de generale synode van de landelijke Protestantse Kerk, *Erica Meijers*, theoloog, hoofdredacteur van *De Helling*, het wetenschappelijk tijdschrift van GroenLinks, en *Gert-Jan Segers*, fractievoorzitter van de ChristenUnie in de Tweede Kamer. Onze wijkpredikant ds. *Charlotte van der Leest* ['Het evangelie is niet vrijblijvend, maar u zult van mij niet snel een stemadvies

van de kansel horen'] leidde de discussie in. Onder leiding van *Jan Schinkelshoek* ['als ex-voorzitter van de wijkkerkenraad en ex-Kamerlid heb ik op het snijvlak van geloof en politiek geopereerd'] werd levendig gediscussieerd over verschillende stellingen. Moeten kerk en politiek de joods-christelijke cultuur van Nederland verdedigen? Laat zich Christus' lessen een politiek handboek samenstellen? Moet de kerk stelling nemen tegen het populisme?

Het bleef niet steken in algemeenheden. Er doken concrete vragen op over orgaandonatie, over acties voor vluchtelingen en over de PVV. Ds. Van den Broeke meldde in de jaren '80 te hebben meegedemonstreerd tegen de kruisraketten - en zou het weer doen. Erica Meijers vond dat de kerk z'n licht 'niet onder korenmaat' moest steken. En Gert Jan Segers wilde, ook na de koude douche bij de kabinetsformatie, 'niets lelijks' over Alexander Pechtold zeggen.

'Ik zal zelfs geen poging doen om de discussie samen te vatten', zei Jan Schinkelshoek aan het slot. 'Maar ik zag iedereen knikken toen gezegd werd: Laten we als kerk niet zielig in een hoekje gaan zitten.'

Scheveningen, juni 2017

Openstelling Nieuwe Badkapel zomer 2017

Ook deze zomer is ons kerkgebouw weer toegankelijk voor bezoek. Dankzij een groep enthousiaste vrijwilligers lukt het om de Nieuwe Badkapel alle zaterdagen in juli en augustus

tussen 14.00 en 16.00 uur te openen voor iedereen die graag wil genieten van het mooie gebouw en de inrichting.

Er worden rondleidingen verzorgd, mensen kunnen luisteren naar muziek, in gesprek gaan met één van de vrijwilligers en/of een kopje koffie/thee drinken.

De voorgaande jaren lieten zien dat er veel belangstelling is voor een bezoekje aan onze kerk. We starten met de openstelling op zaterdag 1 juli en de laatste zaterdagmiddag-openstelling zal zijn op 26 augustus. Iedereen is hartelijk welkom! Meer informatie bij **Karina Baarda**, kbaarda@xs4all.nl

Bazaar en Open Monumentendag 2017

De Bazaar van de wijkgemeente Nieuwe Badkapel-Zorgvlietkerk is op **zaterdag 9 september**. In en rondom de Nieuwe Badkapel worden verschillende activiteiten georganiseerd en kramen opgesteld.

Zaterdag start om klokslag 10:00 uur de bazaar waar onder meer curiosa, boeken, kleding en verschillende lekkernijen worden verkocht. Voor de kinderen zijn er spelletjes te doen en staat er een springkussen. Er zijn deze dag ook enkele kleine verlotingen en een Rad van Fortuin.

Voor Open Monumentendag is het kerkgebouw opengesteld voor een bezichtiging en rondleiding. Daarnaast is een deel van de tentoonstelling 'Een eeuw Nieuwe Badkapel' te bezichtigen. De Bazaar en Open Monumentendag duren tot 16:00 uur.

Heb je bruikbare spullen die op de bazaar verkocht kunnen worden dan kun je deze spullen inleveren op zaterdag 2 september van 10:00 tot 13:00 uur en op maandag 4 september van 17:00 tot 20:00 uur in de Kapelzaal.

Ook worden thuisbakkers uitgenodigd om lekkere taart, cake of koek te maken die tijdens de bazaar verkocht kan worden in de home-made bar. Hiervoor kan contact worden opgenomen met Janine Roest (janineroest@hotmail.com).

Wil je jouw medewerking verlenen tijdens de bazaar of in de voorbereiding daarvan dan kun je dat laten weten aan Lenny Pronk (070-3547098, lennypronk@msn.com).

Alle bazaarmedewerkers zijn welkom op de medewerkersavond op dinsdag 22 augustus om 20.00 uur in de Kapelzaal.

Namens de bazaarcommissie, **Martin Buis**

De grote verloting 2017!

De lotenboekjes zijn weer te koop. Eén boekje bestaat uit 10 loten en één lot kost € 1,00. Je kunt de lotenboekjes verkrijgen na afloop van de kerkdiensten. Ook te bestellen via email: e.de.roode@ziggo.nl of mbo: 06 4074 3718.

Edward de Roode

Zaterdag 26 augustus: Sponsordiner in Spaanse sferen

Het duurt nog even, maar zet u de datum alvast in uw agenda: op zaterdag

26 augustus vindt in onze kerk een Sponsordiner in Spaanse sferen plaats. Dit mag u niet missen: met de zomer nog in uw hoofd geniet u van heerlijke tapas, vrolijke muzikale performances, een smakelijk Spaans wijntje of ander lekker drankje en leuke verrassingen. De opbrengst komt natuurlijk geheel ten goede aan de wijkgemeente. De prijs voor de tapasmaaltijd, inclusief één drankje, is € 20,00 euro. We starten om 18.00 uur. Geeft u zich nu alvast op door u aan te melden bij Dirk Rog, Huub Plugge of Karina Baarda of door een mail te sturen naar kbaarda@xs4all.nl. U bent heel hartelijk welkom! **Karina Baarda**

Een pastoraal netwerk in de wijk; vrijwilligers gezocht!

Zoals u wellicht al in de Scheveningse Kerkbode hebt gelezen, willen wij in de Nieuwe Badkapel - Zorgvlietkerk aan iets nieuws gaan werken: een pastoraal netwerk in de wijk. Concreet betekent dit dat wij als kerk de wijk ingaan. Niet alle leden van onze wijkgemeente bezoeken (regelmatig) de kerkdienst op zondagochtend of andere activiteiten in onze kerk. Soms kunnen mensen door fysiek ongemak de kerk niet meer bezoeken, soms is de kerk wat op afstand komen te staan. Waar mensen niet naar de kerk komen, willen wij als kerk graag naar de mensen toegaan. Dat is de essentie van een pastoraal netwerk.

Het doel van dit pastoraal netwerk is om deze gemeenteleden weer bij onze kerk te betrekken. Dat willen wij doen door gemeenteleden in de wijk met elkaar in contact te brengen. Gemeenteleden worden individueel of als groep samengebracht, om elkaar te ontmoeten of ergens mee te helpen. Zo bouwen wij aan een netwerk waarin mensen regelmatig ergens in de wijk samenkomen. Daarmee versterken wij binnen onze wijkgemeente het omzien naar elkaar en kunnen gemeenteleden nieuwe contacten opdoen. Daarmee kunnen wij als kerk ook helpen voorkomen dat mensen in een sociaal isolement terechtkomen. Voor gemeenteleden die wat op afstand van de kerk zijn komen te staan, kan dit netwerk een laagdrempelige manier zijn om toch weer bij onze wijkgemeente aan te haken.

Wij willen dit netwerk graag in onze wijkgemeente opbouwen, maar of wij daarmee kunnen beginnen is nog niet zeker. Wij kunnen namelijk pas met de opbouw van

dit netwerk starten wanneer er voldoende vrijwilligers gevonden zijn die bereid zijn om hieraan mee te werken.

Als vrijwilliger bezoekt u persoonlijk gemeenteleden met wie wij momenteel weinig of geen contact hebben en vraagt u hen of zij aan dit netwerk willen deelnemen. Wij zorgen ervoor dat u als vrijwilliger hierbij goed getraind en begeleid wordt. Wij beginnen met het benaderen van gemeenteleden van 65 jaar en ouder voor dit netwerk, daarna zullen ook jongere generaties benaderd worden. Wij werken stapsgewijs (straat voor straat, wijk voor wijk), zodat het bezoekwerk goed behapbaar zal zijn. Dus vindt u het belangrijk dat de kerk de wijk ingaat en dat wij werken aan de onderlinge

verbinding in onze wijkgemeente? Vindt u het belangrijk dat wij juist in deze tijd mensen opnieuw bij onze wijkgemeente proberen te betrekken? Dan is dit misschien iets voor u. Neem voor opgave of meer informatie gerust contact met mij op, ik vertel u graag meer over dit netwerk.

Mark van der Laan

Tel: 06-20821982,

E-mail: laan801@gmail.com.

Impressie 'Badkapel Cultureel: Zin aan Zee'-avond: "Eerst zien dan geloven".

Maandag 22 mei jl. bezochten we met aantal mensen uit onze gemeente een voorstelling van "Eerst zien dan geloven" van Urban

Stories en Nationaal Toneel Jong.

"Eerst zien dan geloven" is een drie-luik dat een beeld geeft van drie verschillende gebedshuizen (een kerk, een Hindoe tempel en een synagoge) in Den Haag. De makers gingen op zoek naar de persoonlijke verhalen van de mensen in deze gemeenschappen om te horen en te zien wat hen bindt. Wij hebben ons op 22 mei verdiept en ondergedompeld in de verhalen en rituelen van de synagoge aan de Prinsessengracht.

Ons avontuur begon in de zaal in het theater van het Nationale Toneel, waar aan de muren prachtige foto's hingen die ons verschillende onderdelen van de Joodse traditie toonden. Op humoristische wijze werd door 2 acteurs over 400 jaar Haags Joodse geschiedenis verteld, aan de hand van steekwoorden en participatie van de zaal.

Daarna begon de reis van binnen naar buiten. Met zo'n 80/90 deelnemers, liepen we van het theater naar de Liberale Synagoge Beth Jehoeda, via Lange Voorhout, Dennenweg en Hooistraat.

Tijdens deze wandeling kreeg iedereen een koptelefoon op met stadsgeluiden en verhalen van mensen uit de buurt over hun buurt.

Aangekomen bij de Glazen Zaal grenzend aan de Synagoge werden we op niet subtiele wijze, door de zichtbare aanwezigheid van politie-beveiliging, herinnerd aan de politieke situatie waarin de Joodse gemeenschap zich overal ter wereld bevindt. Desalniettemin werden wij enthousiast welkom geheten door

leden van de Joodse gemeenschap, variërend in leeftijd van 10 tot 80 jaar en door rabbijn Marianne van Praag.

In de vorm van een toneelstukje vertelden zij ons wat voor ieder van hen nu zo belangrijk is aan hun religie en wat de tradities voor hen betekenen.

We werden meegenomen naar hun 'wereld van horen, voelen, zien, proeven en ruiken in de synagoge en thuis'.

Daarna werden we uitgenodigd om in de synagoge een viering mee te maken.

Met name het openen van het kabinet om uit de Tora te lezen en het prachtige gezang van de voorzanger maakten indruk. Na de viering werd ons in de Glazen Zaal nog een hapje en drankje aangeboden en konden we met elkaar nagenieten en verder praten over deze zeer inspirerend avond.

Dank gaat uit naar alle mensen die deze avond en reis mogelijk hebben gemaakt! Het was bijzonder om dat als gemeenteleden met elkaar mee te maken.

Bettie Youngman, Corina Kroezen, Charlotte van der Leest

De cantorij zoekt zangers, vooral tenoren!

Vind jij het ook altijd fijn als de cantorij zingt in de viering? Ben je muzikaal en zou je ook best wel eens mee willen zingen? Dan volgt hieronder een aantal redenen om dat niet te doen - en waarom misschien toch wel.

1. Ik kan niet (goed genoeg) zingen. - Weet je dat zeker? Als dat niet zo is kan je het misschien eens proberen. De cantorij is gewend aan beginnende zangers, zij krijgen veel steun. We helpen elkaar en maken gebruik van digitale geluidsbestanden als je dat wilt.
2. Ik kan geen noten lezen. - zie bij 1.
3. Ik wil me niet voor lange tijd vast leggen. - Het is ook mogelijk om op projectbasis mee te doen. Dat betekent 3 of 4 keer oefenen op dinsdagavond, een generale repetitie op zaterdagochtend en een uitvoering op zondag.
4. Ik kan niet op dinsdagavond van 18.00 tot 19.30 uur. - Graag willen we weten voor wie dat een bezwaar is om mee te doen. Misschien is hier wel een oplossing voor.

Na de zomer gaat de cantorij door met 1 tenor! Dat kan eigenlijk niet.

Andere stemsoorten zijn zeker ook welkom. Wordt je interesse gewekt of vind je dit wel een reden om mee te doen, of ken je iemand waarvan je denkt dat die wel interesse heeft, neem dan contact op met Kees van Lent, keesvanlent@hotmail.com, 0622971146 of met Margo van der Toorn, marjatom@casema.nl.

Namens het bestuur van de Cantorij en de cantor Gilles Michels,
Kees van Lent 🌹

Onvergetelijke primeur van de zomerschool in de Badkapel

De eerste theologische zomerschool in den Haag zit er op, met meer dan 35 aanmeldingen! Het werd een zomerse week, in alle opzichten....

Wat gebeurde er? Docenten, betrokken bij de opleiding Theologische Vorming, verzorgden lessen vanuit hun eigen specialisme. Alle takken aan de boom van de theologie kwamen tot bloei. We lazen teksten uit Genesis en verdiepten ons in het Jodendom en het Bijbels Hebreeuws. Lot en toeval kwamen aan bod vanuit de wereldgodsdiensten. Normen en waarden stonden even op scherp bij het vak ethiek, benaderd vanuit dilemma's in de zorg. Kerkgeschiedenis kreeg een accent door het boeiende leven van Franciscus van Assisi.

We namen het kerkgebouw in ons op en spraken van daaruit over liturgie en spiritualiteit, gevolgd door filmfragmenten uit "De Avondmaalsgasten". We verdiepten ons in het leven van D. Bonhoeffer en in de rol van de kerk ten tijde van de tweede wereldoorlog. Het Nieuwe testament ging voor ons open door kennis over haar ontstaan, de evangelisten en de avonturen rond vertaalwerk. Tenslotte was er een les gemeentebouw over de kerk in relatie tot trends en veranderingen in de huidige cultuur.

Als slot formuleerden we allen wat voor ons kostbare "schatten van de kerk" zijn. In een kring besloten we de zomercursus met een feestelijke nazit. Deelnemers ontvingen als aandenken 'het gebed van Franciscus' in een afdruk uit Assisi. De coördinator, de secretaris en de docenten kregen allen grote waardering mee, die ook toekwam aan de deelnemers. Want zij brachten hun motivatie en levenservaring in. We hebben samen optimaal kunnen leren en we hadden het goed met elkaar. We gaven elkaar de gezelligheid en brachten eigen verdieping in de lessen maar ook in het 'verkeer' eromheen.

Dit smaakt naar meer? Ja. De zomercursus was een proeverij. Wie weet gaan we op herhaling in 2018? Het is nu al mogelijk in een kleine groep de basis van het Bijbels Hebreeuws te leren. En in september start de driejarige cursus van de TVG, waarbij je in een overdag- of in een avondgroep doorgaat met lessen als deze. Daarvoor is nu extra interesse gewekt. Materiaal en informatie over deze mogelijkheden zijn te verkrijgen bij de secretaris van de TVG, Annemarie van Duijn, tel. 071 - 4073566, w.van.duyn1@kpnplanet.nl.

We danken de vrijwilligers van de Badkapel voor de geboden ruimten. Maar behalve onderdak boden zij ook technische ondersteuning en catering, op alle dagen. Dat gebeurde op een ontspannen manier, flexibel, liefdevol en hartelijk. En elke dag weer was er als kers op de taart een bijzondere lekkernij. Marcus, Wil en Janine, heel veel dank dat jullie deze zomerschool mogelijk maakten. Jullie waren fantastisch!

Ria Keijzer – Meeuwse, coördinator van de zomerschool

Rooster Kerkdiensten

Datum (tijd)	Predikant	Bijzonderheden
9 juli mei 2017, 10.00 uur	Ds. O.Th. Boonstra uit Leidschendam	-
16 juli 2017, 10.00 uur	Ds. Ch. van der Leest	-
23 juli 2017, 10.00 uur	Ds. R. de Meij Mecima uit Den Helder	-
30 juli 2017, 10.00 uur	Nog onbekend	-
6 augustus 2017, 10.00 uur	Ds. J. Korf	-
13 augustus 2017, 10.00 uur	Mark van der Laan	-
20 augustus 2017, 10.00 uur	Ds. A. Sterrenburg uit Voorburg	-

Jeugdkerkzondagen: iedere eerste en derde zondag van de maand.

De volgende Kerk en Kapel verschijnt op zondag 20 augustus 2017
Heeft u kopij? Of wilt u zich aanmelden voor de digitale versie van Kerk en Kapel?
Stuur dat dan per e-mail, voor 9 augustus, naar heinzkuiper@kpnmail.nl